

KOSMONOSKÝ ZÁMECKÝ PARK

Byl založen ve druhé polovině 16. století *Krajíři z Krajků*.

Dalšími majiteli byli *Černínové z Chudenic*, kteří nechali zámek barokně přestavět.

Současná podoba však pochází z 19. století, kdy hrabata z *Mirbachu* nechala přistavět jižní empírové křídlo. Zámecký areál je od roku 1967 chráněn jako **kulturní památka**.

ZÁMECKÝ PARK

I když je to zvláštní, z historie zámeckého parku nevíme mnoho. Spolu se zámek byla asi založena i zámecká zahrada, která respektuje jeho půdorys. Celek byl obehán zdí s rondely a napojen tak, na obdobně upravené ohrazení nově založené obory.

Zámecký park se rozkládá se pod jižním křídlem zámku, na dvou terasách a byl obehán kamennou zdí. Ve vzdálenosti asi 50 m od jižního křídla zámku probíhá parkem terasní zeď s půlkruhovými baštami. Pod vrchní nasypanou terasou existuje 35 m dlouhý hluboký sklep, založený na původním terénu a dodatečně zasypaný.

Prvním známým záznamem je vlastně kresba renesančního zámku se zahradou, pocházející nejspíše kolem roku 1570. Tehdy byla renesanční zahrada se čtvercovými záhonů a po stranách lemovaná loubím. Potom, co Černínové byli nuceni prodat kosmonoské panství, dočítáme se v zápise z 13. 6. 1738 o zahradě pod zámek, ohrazené zdí, v níž byla osazena tráva, ovocné stromy a něco kuchyňské zeleniny. O vzácných stromech nebylo ani zmínky.

V roce 1835, při opravě ujíždějícího jižního křídla zámku, upravovaného do empírového slohu, byl proměněn i zámecký park z francouzského na anglický. Podle dochované mapy zde bylo šest cest, sbíhajících se do středu parku k jezírku. Voda sem putovala z pramene Obůrka v nedaleké oboře (dnes pod Galateou) a dále pokračovala k malému jezírku pod fontánou, odkud vytékala strouhou do polí za zámeckou zdí na jihu. V té době zde bylo mnoho vzácných stromů, keřů a rostlin.

Ze vzácných dřevin zůstal jen původem východoasijský jinan dvoulaločný (*Ginkgo biloba*). Ještě za války byl park udržován. Jediným přístupem do parku bylo možno vejít brankou ve zdi z jihu, nebo ze zámku sala terrenou v jižním křídle. Po válce byl park zpřístupněn veřejnosti.

V roce 1961 byl park společně se zámkem dán do vlastnictví města. V zámeckém parku se konaly různé kulturně společenské akce – například dožínková slavnost před sala terrenou, tělovýchovné akademie kosmonoského Sokola, letní karnevaly a slavné tradice divadla v přírodě, také v zámeckém parku. Z dnešního pohledu z parku moc nezbylo, ale věříme, že se v budoucnu podaří získat finanční prostředky, aby se mohl jistě nádherný park opět upravit.

<http://www.kosmonosy-kultura.eu/historie/pamatky-ve-meste/36-zamecky-park.html>

Ve spodní části zámeckého parku najdeme památný **buk lesní** (*fagus silvatica*).

Nejedná se o jediný strom pamatující jiná století. Mnoho buků a lip v tomto parku je starší dvou set let.

Stromy, které podlely zubu času, byly přeměněny v domov pro hmyz.

V průběhu revitalizace zámeckého parku Kosmonosy bylo nezbytné některé stromy pokácet. Kmeny těchto stromů se využily k založení broukoviště.

Broukoviště je skupina větších i menších kmenů mrtvého dřeva, které jsou nastojato zapuštěné do země. **Broukoviště poskytuje chráněný prostor** organismům, jejichž život se určitým způsobem váže nebo závisí na odumřelém, tlejícím a trouchnivějícím dřevu. V broukovišti se mohou uchytit i některé houby, mechy a kapradiny.

BROUCI

Brouci jsou jedním z nejrozšířenějších druhů z řádu hmyzu. Znamých a popsanych je na 370 000 druhů. I tak jsou stále objevovány nové a nové druhy.

V České republice byl zaznamenán výskyt asi 7 000 různých druhů brouků. Patří mezi ně jedinci velcí čtvrt milimetru, ale i exempláře dosahující velikosti přes 20 cm a hmotnosti 100 g.

Velmi různé a zajímavé tvary mají tykadla brouků, která jsou vždy článkovaná. Je u nich typická pohlavní dvoutvárnost, tedy viditelný rozdíl mezi samcem a samicí.

Fotografie: Filip Trnka

